

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 179/2014
01.04.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић и Јасминке Станојевић, чланова већа, у парници тужиоца Д.С. из Б., чији је пуномоћник Б.Г., адвокат из Б., против туженог ДОО Е. f.p.f. В., чији је пуномоћник С.Г., адвокат из Б., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4846/13 од 03.10.2013. године, у седници одржаној 01.04.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4846/13 од 03.10.2013. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П1 121/12 од 15.05.2013. године поништено је као неправилно и незаконито решење туженог (без броја) од 25.06.2012. године којим је тужиоцу отказан уговор о уређивању међусобних права и обавеза бр. УП0066/08 од 01.10.2008. године, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад и распореди на послове и радне задатке у оквиру његове стручне спреме, знања и способности, као и да му накнади трошкове парничног поступка од 139.500,00 динара.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 4846/13 од 03.10.2013. године одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду. Истом пресудом је одбио захтеве парничних странака за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11) па је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка на које се у ревизији неосновано указује.

Према утврђеном чињеничном стању, Одлуком Скупштине туженог од 21.05.2012. године утврђено је да постоји смањен обим посла, отежана наплата потраживања и поремећај у пословању друштва, па је утврђен престанак потребе за обављањем послова ПЕТ фолија и ливеног филма и одлучено да се друштво преоријентише на обављање послова рециклаже и спровођење технолошких промена. Дана 25.05.2012. године донет је Правилник о систематизацији послова, којим је престао да важи Правилник од 13.03.2012. године, а саставни део новог Правилника је табеларни приказ организационих целина, радних места, квалификација, радно искуство и опис послова извршилаца, а припремљени су и формуларни обрасци уговора о раду за свако од систематизованих радних места. Одлуком Скупштине друштва од 06.06.2012. године донета је одлука о отварању новог погона за рециклажу и престанку погона за производњу ПЕТ фолија и овлашћен је директор компаније да врши измене и допуне Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова код послодавца.

Решењем туженог од 25.06.2012. године тужиоцу, распоређеном на пословима сменског пословођења, отказан је уговор о уређивању међусобних права и обавеза од 01.10.2008. године, јер је услед технолошких, економских и организационих промена, због смањења обима послова и доношења новог Правилника о организацији и систематизацији послова од 25.05.2012. године престала потреба за обављањем послова на којима ради, а није могла да му се обезбеди ни једна мера за запошљавање утврђена уговором о раду. У време доношења решења о отказу уговора о раду тужилац је одсуствовао са рада по основу привремене спречености за рад, јер се налазио на вишемесечном боловању. Пре доношења решења тужилац није обавештен да се његово радно место укида, да ће бити оглашен као технолошки вишак и са њим није обављен разговор од стране надлежних лица туженог на те околности. У наведеном периоду процена запослених као технолошких вишкова вршена је кроз процену њихове здравствене способности од стране руководства туженог за обављање тешких физичких послова у новооснованом погону рециклаже и том основу оглашено је вишком више радника, који су се налазили на боловању или који због свог здравственог стања нису били способни за рад. Радници који су у тренутку отказа били на боловању нису били упућивани на лекарски прегледе ради утврђивања радне способности за рад у погону рециклаже, радило се о слободној процени руководства фирме. У конкретном случају, код туженог није постојала потреба за доношењем Програма решавања вишка запослених.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право, дајући за своју одлуку разлоге које у свему прихвата и овај суд.

Одредбом члана 179. тачка 9. Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Према члану 183. став 1. тачка 1. истог закона оправданим разлогом за отказ уговора о раду у смислу члана 179. овог закона не сматра се привремена спреченост за рад услед болести, несреће на раду или професионалног обољења.

Имајући у виду да је тужиоцу отказан уговор о раду по основу технолошких, економских и организационих промена, због укидања погона у којем је до тада радио, те да је преовлађујући критеријум за утврђивање тужиоца као технолошког вишка било његово здравствено стање, правилно су

нижестепени судови закључили да је решење туженог од 25.06.2012. године незаконито.

И по схватању овог суда, околност да је тужилац проглашен технолошким вишком зато што послодавац због здравственог стања није могао да распореди на радно место у новооснованом погону рециклаже, нити код другог послодавца, не може се сматрати оправданим разлогом за престанак радног односа по основу члана 179. тачка 9. Закона о раду, нарочито у ситуацији кад је процена здравствене способности тужиоца вршена од стране руководства туженог, а не од стране надлежне лекарске комисије. Ово посебно имајући у виду да процена здравствене способности за обављање одређених послова није у домену дискреционе оцене послодавца, већ надлежних лекарских комисија, а тужени није упућивао запослене на такве лекарске прегледе.

На основу члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Љубица Милутиновић,с.р.**